

Er Lynetteholm en nødvendig stormflodssikring? ... og hvilke konsekvenser kan projektet få for havmiljøet?

Foreningen Hovedstadens Forskønnelse, Gentofte 6. juni 2024

Udarbejdet af: Lea Gram Jacobi, bestyrelsesmedlem i DN Gentofte

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer og anbefalinger

Visionen for Lynetteholm

5. oktober 2018 præsenterede daværende statsminister Lars Løkke Rasmussen (V), overborgmester i København, Frank Jensen (S), Transportminister Ole Birk Olesen (LA) og Erhvervsminister Rasmus Jarlov (KF) visionen for Lynetteholm

Anlægslov vedtages

- Den 4. juni 2021 vedtages en anlægslov af et bredt flertal i det danske Folketing
- Anlægsloven giver vidtgående bemyndigelse til By & Havn og Transportministeriet og sætter *de facto* miljølovgivningen og miljøbeskyttelsen ud af kraft
- ... og gør bygherre til sin egen miljøvogter

LOV nr 1157 af 11/06/2021 Transportministeriet

[Yderligere oplysninger >](#)

Lov om anlæg af Lynetteholm

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1
Anlæg af Lynetteholm

§ 1. Udviklingselskabet By & Havn I/S bemyndiges til at:

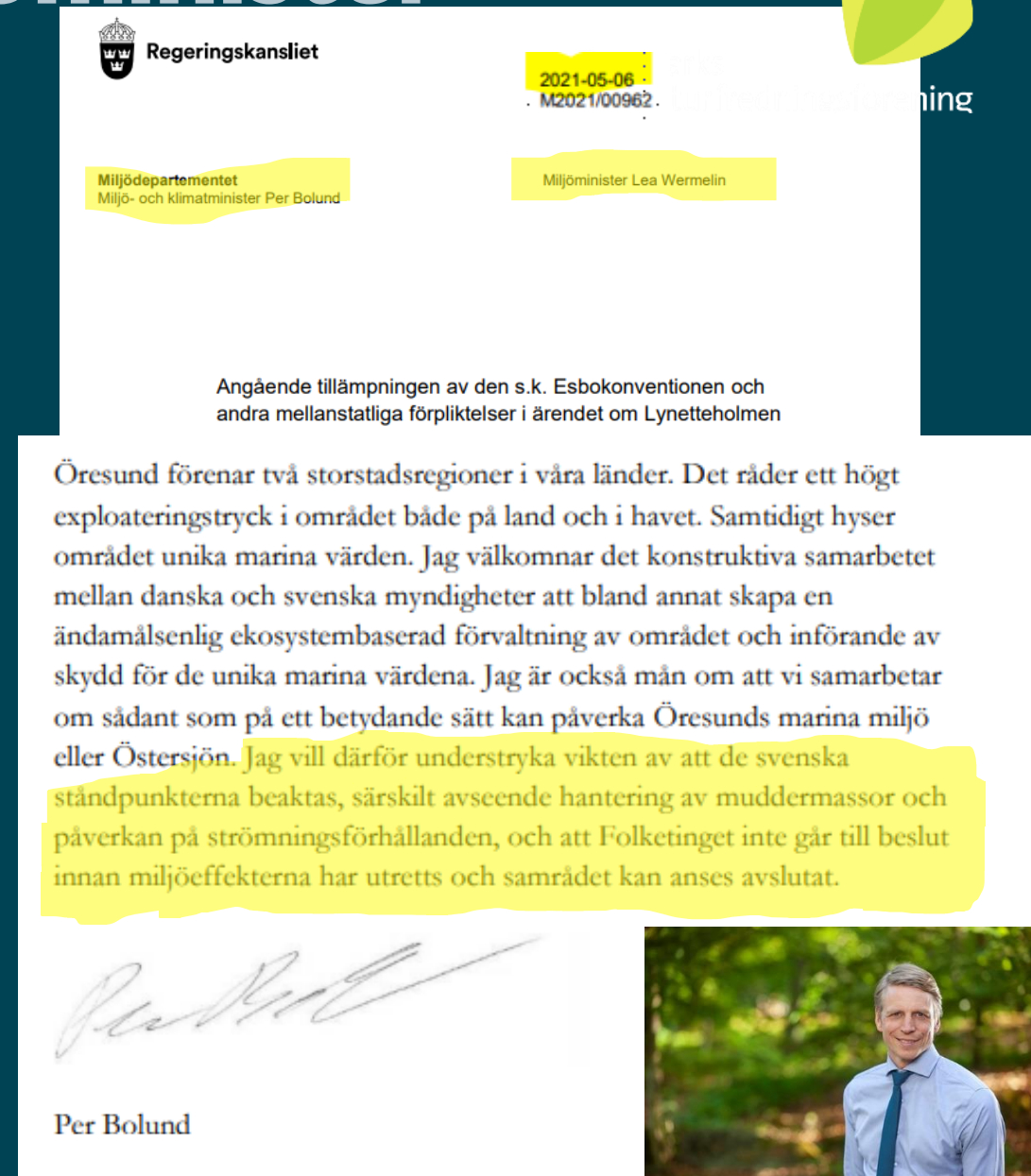
- 1) Anlægge Lynetteholm ved at opfylde et areal i Københavns Havn.
- 2) Etablere den østlige del af Lynetteholm som et kystlandskab.
- 3) Anlægge et modtageanlæg til nyttiggørelse af ren og ikke-renningssegnet forurenede jord på Refshaleøen med tilhørende arbejdskaj.
- 4) Anlægge en adgangsvej fra Prøvestenen til modtageanlægget på Refshaleøen, jf. nr. 3, der går via Kraftværkshalvoen, omfattende en dæmning nord for Prøvestenen, en dæmning med tilhørende oplukkelig bro øst for Margretheholm Havn

<https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1157>, Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenede jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingselskabet By & Havn I/S' gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1927>)

Brev fra den svenske miljøminister

- Anlægsloven vedtages i Folketinget på trods af, at den svenske Miljøminister en måned inden har sendt et brev direkte til den danske Miljøminister.
- I brevet understreger Per Bolund vigtigheden af, at Folketinget ikke tager nogen beslutning om Lynetteholm, før miljøpåvirkningerne er ordentligt undersøgt, og før Espoo-samrådet mellem DK og SE er afsluttet.
- Dette brev tilbageholdes og kommer først til Folketingets og offentlighedens kendskab 10 måneder senere (ni måneder efter at anlægslovens vedtages).

Regeringskansliet
2021-05-06
M2021/00962

Miljödepartementet
Miljö- och klimatminister Per Bolund

Miljöminister Lea Wermelin

Angående tillämpningen av den s.k. Esbokonventionen och andra mellanstatliga förpliktelser i ärendet om Lynetteholmen

Öresund förenar två storstadsregioner i våra länder. Det råder ett högt exploateringstryck i området både på land och i havet. Samtidigt hyser området unika marina värden. Jag välkomnar det konstruktiva samarbetet mellan danska och svenska myndigheter att bland annat skapa en ändamålsenlig ekosystembaserad förvaltning av området och införande av skydd för de unika marina värdena. Jag är också mån om att vi samarbetar om sådant som på ett betydande sätt kan påverka Öresunds marina miljö eller Östersjön. Jag vill därför understryka vikten av att de svenska ståndpunkterna beaktas, särskilt avseende hantering av muddermassor och påverkan på strömningsförhållanden, och att Folketinget inte går till beslut innan miljöeffekterna har utretts och samrådet kan anses avslutat.

Per Bolund

Brev fra den svenske miljøminister

- Først i marts 2022 får offentligheden kendskab til brevet
- ... og 12. maj 2022 tildeles transportminister Trine Bramsen (S) og miljøminister Lea Wermelin (S) en næse af Folketinget for at have tilbageholdt brevet for Folketinget

... og anlæggelsen af Lynetteholm fortsætter!!

Brev fra den svenske miljøminister

“Per Bolund still can't believe what happened in Parliament back then”.

“Wermelin met with us the day before the vote,” says the qualified marine biologist in a Zoom conversation.

“We insisted again that the Folketing should not vote until our fears had been allayed: massive pollution of the Øresund and thus also of several protected areas on the Swedish side; destruction of habitats for eelgrass and endemic fish, and above all the risk that the entire Baltic Sea will suffocate in the long term if less saline water flows in. Despite this, they just voted anyway having claimed beforehand that there were no objections.”

(Uddrag fra Süddeutsche Zeitung artikel, 4. januar 2024)

Bekendtgørelse vedtages

- Den 11. oktober 2021 vedtager et flertal i det danske Folketing ”Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm”.
- Bekendtgørelsen fjerner borgers, NGO’ers og kommuners klageadgang

Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm

I medfør af § 6, stk. 1 og 2, i lov nr. 1157 af 11. juni 2021 om anlæg af Lynetteholm fastsættes:

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse i forbindelse med anlægsfasen af anlæg af Lynetteholm, jf. § 1 i lov om anlæg af Lynetteholm.

§ 2. Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurennet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S’ gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm.

§ 3. De kommunale tilsynsmyndigheder fører ikke tilsyn med kommunalbestyrelsens afgørelser omfattet af § 2.

§ 4. Bekendtgørelsen træder i kraft den 14. oktober 2021.

Transportministeriet, den 12. oktober 2021

BENNY ENGELBRECHT

/ Lasse Winterberg

Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm ([retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk)), Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurennet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S’ gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1927>)

Anlægslov og Bekendtgørelse

- betyder, at to instanser - By & Havn og Transportministeriet - i princippet får *carte blanche* til et gigantprojekt, hvor miljøloven er sat ud af spil, og hvor offentligheden ikke kan klage.
- betyder, at borgers, kommuners og foreningers eneste mulighed for at blive hørt er at rejse en sag ved domstolene.

Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenede jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingselskabet By & Havn I/S' gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1927>)

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer og anbefalinger

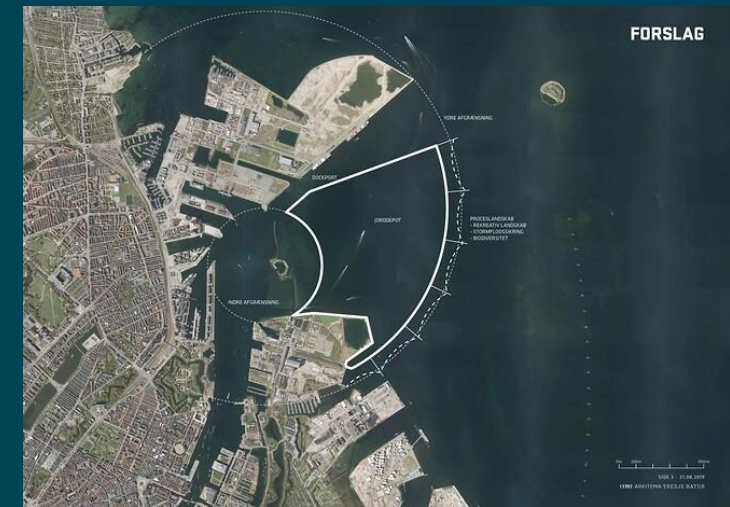

Hvad er Lynetteholm?

Danmarks
Naturfredningsforening

- En kunstig halvø på 2,8 km² placeret ved udløbet af Københavns Havn
- Tiltænkt som en ny bydel, der skal huse 35.000 beboere og 35.000 arbejdspladser
- Skal etableres af forurenede overskudsjord fra byggepladser i Storkøbenhavn
- Inden da skulle 2,3 millioner m³ forurenede slam indeholdende tungmetaller og næringsstoffer graves op og dumpes i Køge Bugt*

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf, Billeder: By & Havn

* Nu kommer Lynetteholm. Her er de 10 største problemer - politiken.dk, Miljøvurdering af Lynetteholm bygger på 40 år gammel forskningsartikel | København | DR

Hvad er Lynetteholm?

- Det regnes at tage 30-40 år at fylde nok jord i havet til en ø, og byggeriet regnes færdig i 2070
- Der kom over 1000 kritiske høringsvar fra fagpersoner og -organisationer, inklusive Länsstyrelsen i Skåne og Naturvårdsverket
- Trods høringsvar og trods ikke-afsluttede Espoo-forhandlinger blev første spadestik taget 17/1-2022
- Bygherre bag Lynetteholm er By & Havn, som ejes 95 % af Københavns Kommune og 5 % af staten

Hvad er Lynetteholm?

Stormflodsikring af København?

- *En nødvendig stormflodsikring af København?*
- *Skal det gå hurtigt?*
- *Eksisterer der alternativer?*

Er Lynetteholm en stormflodssikring?

- Ifølge tre af landets førende eksperter er Lynetteholm IKKE i sig selv en stormflodssikring – men øger potentielt risikoen for stormflod i nogle områder – især i Gentofte*.
- I høringsvaret af 18/2-21 fra Länsstyrelsen i Skåne står; *”at begrunde byggeriet af Lynetteholm med at klimasikre København er hverken ret eller rimeligt”*.
- I København Kommunes 'Stormflodsplan for København 2017' og 'Risikostyringsplan 2021 Køge Bugt – København' anbefales det, at *”etableringen af sikringer mod stormfloder fra syd bør påbegyndes nu, hvorimod etableringer af sikringer mod stormfloder fra nord kan vente nogle årtier endnu.”***
- Lynetteholm er tiltænkt som stormflodssikring fra nord.

* Ny skarp kritik af minister: Gigantisk byggeri øger risikoen for stormflod | BT Samfund - www.bt.dk.

** (risikostyringsplan_2021_for_koege_bugt_-_koebenhavn.pdf (kk.dk) (s. 5, nederst venstre spalte).

Er LH en stormflodssikring?

NY Ø ØGER RISIKOEN FOR STORMFLOD

Den er blevet solgt om en sikring mod stormflod i København, men i virkeligheden vil Lynetteholmen gøre det sværere for vandet at løbe gennem Øresund, vurderer eksperter

Ministeren bekræfter, at selve Lynetteholmen i sig selv ikke sikrer mod stormflod.

Først på længere sigt om mange år, når den kunstige ø er etableret, vil der kunne laves en såkaldt sluseport mellem Lynetteholmen og Nordhavnen, der beskytter mod stormflod.

Men selve byggeriet af sluseport er ikke endelig vedtaget i den politiske aftale, der blev indgået i juni om at bygge Lynetteholmen. Den må komme senere, siger transportministeren.

Er Lynetteholm en stormflodssikring?

Ifølge Ingvar Sejr, udviklings- og salgsdirektør i By & Havn, eksisterer der et alternativ til Lynetteholm som stormflodssikring af København

(videoklip fra eksperthøring i Folketinget om Lynetteholm projektet, havmiljø og klimasikring, 20. maj 2021)

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer og anbefalinger

DN's største bekymringer

Bagatellisering af potentielle miljøkonsekvenser

- *Dumpning eller deponering af opgravet slam*
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

DN's største bekymringer

Bagatellisering af potentielle miljøkonsekvenser

- *Dumpning eller deponering af opgravet slam*
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

Dumpning af slam i Køge Bugt

498 kubikmeter slam blev natten til torsdag den 6. januar 2022 dumpet i Køge Bugt i forbindelse med anlægningen af Lynetteholm

Dette trods stor bekymring blandt kystkommuner og de svenske myndigheder og trods igangværende Espoo-forhandlinger med Sverige

By & Havn udtalte herefter:

”Vi har haft en god og konstruktiv dialog med både de danske og svenske myndigheder, samt repræsentanter for kommunerne langs Køge Bugt. (...) Vi blev enige om det i denne uge og kan nu derfor gå i gang med arbejdet.

Dumpning af slam i Køge Bugt

Hverken de svenske myndigheder eller borgmestrene i kystkommunerne ved Køge Bugt kunne dog genkende denne enigheden om

7. januar skriver direktør i Stevns Kommune Ellen Hvidt Thelle (i en mail):

”Det kan jeg KLART afkræfte. Det er ikke sandt, at vi har accepteret kriterierne.”

10. januar skriver Carl Lindqvist fra Länsstyrelsen i Skåne (i en mail):

”The Swedish authorities are not in agreement regarding the dumping sites nor the methods of dumping as of yet. By og Havn have wrongfully stated that we’re in agreement.”

Bagatellisering af miljøkonsekvenser

By & Havn vurderede;

”miljøpåvirkningen ved klapning (dumpning) i Køge Bugt til at være lille både i forhold til danske og svenske naturområder”.

Klage fra Länsstyrelsen i Skåne

”Ja, By & Havn hævder jo, at miljøpåvirkningen er lille til ubetydelig, men det er vi ikke overbeviste om.”

Carl Lindqvist, vandadministrator i Skåne Län. (6/1-22)

Klage fra den svenske miljøminister

Regeringskansliet

2022-03-18
M2022/00600

Miljödepartementet
Klimat- och miljöministern

Miljöminister Lea Wermelin
Transportminister Trine Bramsen

Angående dumpningen av muddermassor från Lynetteholmen

Jag skriver till er med anledning av den pågående dumpningen av muddermassor från projektet Lynetteholmen.

Som klimat- och miljöminister har jag ansvar för genomförandet av miljörättsliga internationella åtaganden. Jag uppskattar att det fortfarande sker ett aktivt samråd enligt Esbokonventionen om projektet.

Svenska myndigheter har under samrådet tydligt framhållit att dumpningsplatserna i Køge bukt är olämpliga, särskilt för förorenade massor. Jag vill med det här brevet klargöra att resultaten från miljöövervakningen av den pågående dumpningen inte har ändrat de svenska myndigheternas inställning till dumpningsplatserna.

Inför nästa dumpningsperiod behöver i första hand en annan maskinering väljas eftersom dumpningsplatserna i Køge bukt inte är lämpliga. I andra hand behöver miljöövervakningsprogrammet för dumpningen skärpas för att

18. marts 2022 Klima- og miljøministeren:

- *Resultatet af miljøovervågningen af den igangværende dumpning har ikke ændret de svenske myndigheders holdning til dumpningsstederne.*
- *Inden næste dumpningsperiode bør for det første vælges en anden håndtering af slammet.*
- *For det andet er der behov for at miljøovervågningsprogrammet skærpes*

Køge Bugt – juni 2023

Billeder: Jan Henningsen (Køge Havn syd) og Margit Uhlyarik (Solrød Strand)

Margretheholms Havns – april 2022

Gråt skum fra Lynetteholm flyder i havn: - Det ser frygteligt ud - TV , Billede 2: Hilda Goos 27/4-22 fra StopLynetteholms FB: (3) [STOP Lynetteholm!](#) | Facebook

Margretheholms Havns skum

21. april 2022 udtaler Ingvar Sejr fra By & Havn:

”Det er ikke giftigt. Det ved vi.”

Har I taget prøver af det?

”Nej, det har vi ikke. Vi har kigget på det, men vi ved og kan se, det kommer fra noget af det arbejde, vi laver. Og til det arbejde bruger vi rene materialer, så der er ikke noget forurennet, der kommer fra projektet”.

Margretheholms Havns skum

Berlingske

2. August 2022

Nu foreligger konklusionen: Gråt skum udgør en sundhedsrisiko trods Københavns Kommunes afvisning

Det grå skum, der spredte sig i foråret i Margretheholm Havn, var ikke giftigt, lød det. Men nu har Styrelsen for Patientsikkerhed undersøgt sagen og konkluderer, at skummet kan udgøre en sundhedsrisiko.

POLITIKEN

DANMARK

SAMFUND

POLITIK

UDDANNELSE

KØBENH

MENU

Log ind

Køb abonn

Forurennet havskum viser sig at være decideret giftigt

Styrelse vurderer, at skummet i Margretheholm Havn var så fyldt med blandt andet tungmetaller, at badegæster og sejlere kunne tage skade.

3. August 2022

Danmarks
Naturfredningsforening

TIL
MINISTER FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG
FISKERI, JACOB JENSEN
CC:
TRANSPORTMINISTER THOMAS DANIELSEN
MILJØMINISTER MAGNUS HEUNICKE
MILJØ- OG FØDEVARERUDVALGET
TRANSPORTUDVALGET

15. maj 2023

Kære Jacob Jensen,

En række af vores medlemmer fra Vedbæk Fiskeriforening, samt en række andre medlemmer af FSK-PO, der også fisker i Øresund, har siden påbegyndelsen af Lynetteholm oplevet et stærkt reduceret fiskeri. Fiskerne oplever - ud over faldende fangster - at fiskene er tyndere end de plejer at være og fiskernes redskaber fyldes med mudder. Ifølge flere medier er der også fundet koncentrationer af tungmetaller i vandet ud for Charlottenlund, der ligger 100 gang over det normale niveau. Mistanken er, at dette skyldes Lynetteholm.

Nedgangen i fisk, har naturligvis betydet, et ganske betydelig økonomisk tab for fiskerne i nu snart to et halvt år.

Ifølge fiskerilovens §78 kan der kun udstedes tilladelse til foranstaltninger der påvirker "fauna og flora på fiskeriterritorier", efter der er taget stilling til en evt. erstatning eller der er indledt forhandlinger med de fiskere, der kunne blive berørt af en sådan.

Da fiskerne i Vedbæk Fiskeriforening oplevede et reduceret fiskeri som følge af Lynetteholm, kontaktede de By og Havn, men uden held. Derfor satte de i marts 2022 en advokat på sagen. Første gang advokaten hørte fra By og Havn var i januar i år, hvor By og Havn kunne oplyse at en erstatningsopgørelse til de berørte fiskere kunne forventes i 1 kvartal 2023. Erstatningen skulle basere sig på en lang række fiskeridata, som de berørte fiskere havde indsendt.

FSK-PO vil gerne henlede opmærksomheden på, at selv om det selvfølgelig var godt at By og Havn endelig reagerede - burde forhandlingerne være indledt, allerede inden tilladelsen til byggeriet var givet. (Jf. §78 i fiskeriloven)

Det var derfor med stor forundring at Vedbæk Fiskeriforening samt deres advokat modtog en skrivelse fra By og Havn den 28. april i år, hvori By og Havn meddelte, at de alligevel ikke så sig i stand til at behandle spørgsmålet om erstatning.

DN's største bekymringer

Bagatellisering af potentielle miljøkonsekvenser

- *Dumpning eller deponering af opgravet slam*
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

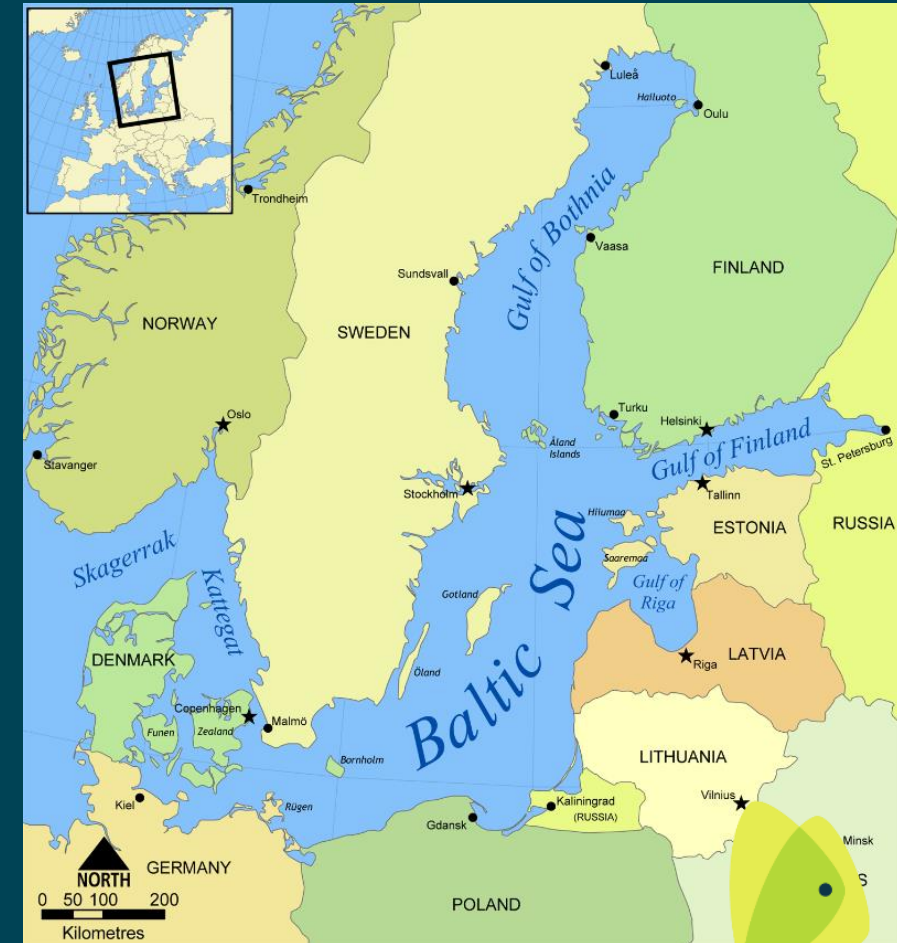

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

- Østersøen er brakvand og får kun tilført iltrigt saltvand fra Øresund, Storebælt og Lillebælt
- Selv meget små ændringer i saltvandsgennemstrømningen til Østersøen kan påvirke hele Østersøen
- Derfor har en 'nulløsning' sikret vandgennemstrømningen til Østersøen

Nulløsning var et politisk krav ved anlæggelsen af:

- Storebæltsbroen
- Øresundsbroen
- Femern Bælt-tunnelen

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

- I anlægsloven for Lynetteholm er der ingen krav om en nulløsning mht. saltvandsgennemstrømningen
- Ifølge By & Havn's VVM kommer Lynetteholm ikke til at få alvorlige konsekvenser for gennemstrømningen og salttransporten i Øresund

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

Dette er pensioneret ingeniør med 40 års erfaring hos netop DHI, Karsten Mangor, ikke enig i:

”Det er i hvert fald ikke korrekt, at Lynetteholm ikke får betydning for gennemstrømningen, for faktum er, at den blokerer en dyb rende.”

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

Ej heller tidl. direktør for DHI's havmiljøafdeling og ansvarlig for nulløsningen ved flere anlægsprojekter, Jacob Steen Møller:

”Rambøll står ret alene med det synspunkt. Den blokering, som DHI har beregnet, er større end den blokering som danske og svenske myndigheder tillod for hele Øresundsbroen, og det er ikke en myte, men et faktum.”

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-hold-op-med-at-kalde-berettiget-kritik-af-lynetteholm-for-mytedannelse/>

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-der-er-noget-i-glemmer-at-fortaelle/?fbclid=IwAR0kNcgF6VX6EeM8aB1I7AY-TXTFVX-KjqTzQAR9ruCNp1xLZBj4XK2kjA>

https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-by-havn-er-pinlige-og-udanske/?fbclid=IwAR0C5_XUxFbtb02CYfkR1awTMztiU6gFvnDY-XP-YFIOaudVN1Lyz3qciMw

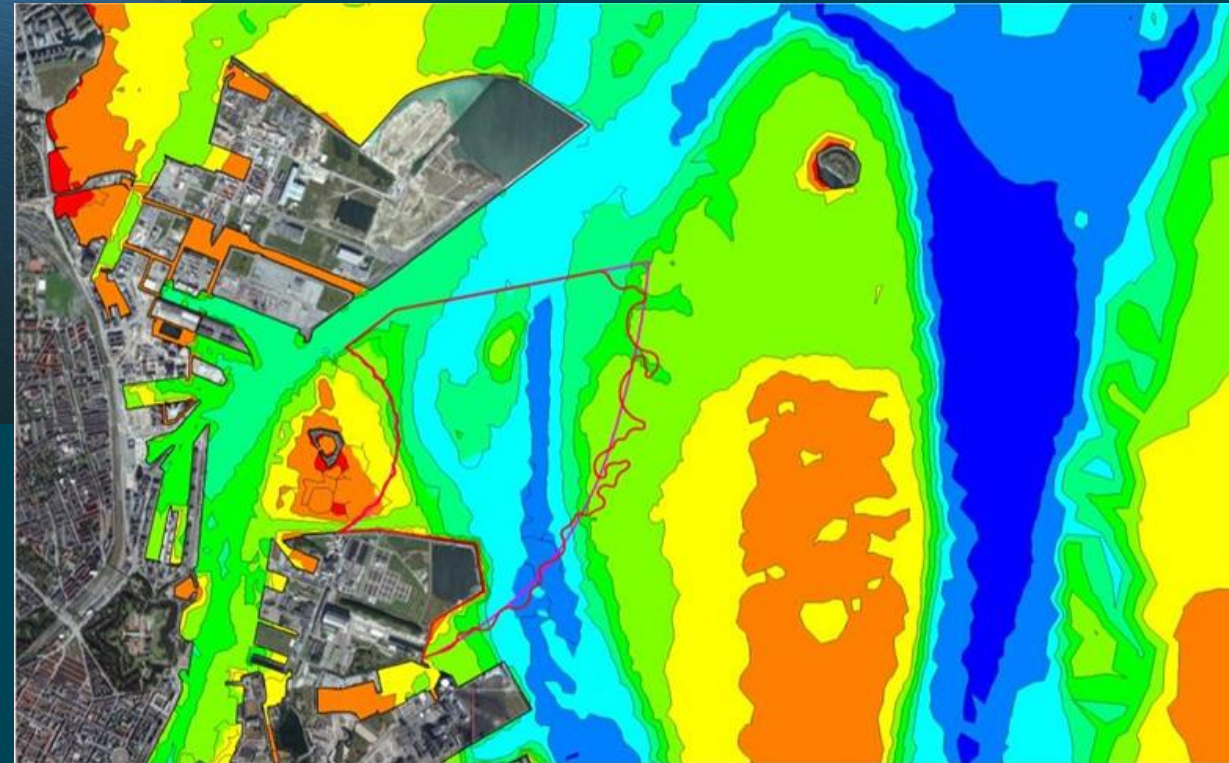
<https://www.e->

[pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8](https://www.e-pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8)

Danmarks
Naturfredningsforening

Lynetteholms blokering af Kongedybet

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

I juli 2022 skrev 17 organisationer fra Østersølandene (med over 1,5 mio. medlemmer) til EU for at få stoppet Lynetteholms blokering af vandgennemstrømning til Østersøen.

De 17 organisationer opfordrer til;

- *at man sikrer en nulløsning for saltvandsgennemstrømningen*
- *at der gennemføres en ny Espoo-høring blandt alle Østersølandene*
- *og at projektet sættes på pause, indtil en sådan høring har fundet sted.*

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen \(berlingske.dk\)](https://berlingske.dk)

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk](https://politiken.dk)

[Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR](#)

[Bred oppslutning i upprop mot Lynetteholm - Sydsvenskan](#)

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

“Ensidig dansk vedtagelse af Lynetteholm-projektet bryder med årtiers godt samarbejde mellem Østersølandene om Østersøens miljø. Derfor vil stop af projektet være nødvendigt, indtil alle relevante lande er hørt”.

Sekretariatschef for organisationen Coalition Clean Baltic,
Mikhail Durkin

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen \(berlingske.dk\)](#)

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk](#)

[Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR](#)

[Bred oppslutning i opprop mot Lynetteholm – Sydsvenskan](#)

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

“Jeg er virkelig forbløffet over, at de danske myndigheder ikke har involveret Tyskland og de øvrige Østersølande fra begyndelsen. Vi har tradition for et godt samarbejde om at beskytte det vigtige økosystem, og jeg har svært ved at se, hvorfor Danmark nu vælger at gå solo og sætte Østersøens havmiljø på spil”.

Rasmus Andresen, EU Parlamentariker for De Grønne i Tyskland.

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen \(berlingske.dk\)](https://berlingske.dk)

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk](https://politiken.dk)

[Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR](#)

Citatet stammer fra en pressemeddelelse fra Margrete Auken fra den 14. september 2022

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

- I svaret fra EU-Kommissionen afviser de ikke, at der kan være problemer med projektet, men henviser til nationale domstole.

... imens fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm!!

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen \(berlingske.dk\)](https://berlingske.dk)

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk](https://politiken.dk)

[Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR](#)

[Bred oppslutning i upprop mot Lynetteholm – Sydsvenskan](#)

Anbefalinger fra faglig referencegruppe

I efteråret 2022 nedsatte Trafikstyrelsen en 'faglig referencegruppe' med fire uafhængige professorer for at få deres vurderinger og anbefalinger omkring de miljømæssige konsekvenser af ændringerne i Lynetteholm projektet efter ophøret af dumpningen af slam i Køge Bugt.

5. marts 2023 lå gruppens notat færdigt. Selv om blokeringen af Kongedybet ikke var en del af opgaven, valgte den alligevel at kommentere blokeringen:

"Disse blokerende effekter er grænseoverskridende og kan potentielt påvirke hele Østersøen. En overvejelse kan være at ændre projektets udformning, så den yderste del ikke omfatter Kongedybet."

Anbefalinger fra professor Stiig Markager

13. april 2023 sendte professor i marine økologi og biokemi ved Aarhus Universitet Stiig Markager – som har studeret Østersøen i 27 år - et uddybende notat om blokeringen af Kongedybet direkte til Trafikstyrelsen. To af hans seks konklusioner lød:

- ❖ *De beregninger, som er udført af DHI, er ikke tilstrækkelige til at afvise en væsentlig effekt på saltholdigheden i Østersøen. Denne effekt kan forekomme i hele Østersøen og vil dermed påvirke alle lande omkring Østersøen. (...)*
- ❖ *En etablering af en fuldstændig blokering af Kongedybet er potentielt et så væsentligt indgreb i Østersøens miljø, at det bør belyses meget grundigt, og det bør evalueres i en faglig høringsproces, som omfatter alle lande omkring Østersøen.*

Richard Kristoffersson
Tel: 010-698 17 69
richard.kristoffersson
@naturvardsverket.se

Skrivelse
2023-05-12

Ärendenummer
NV-00660-23

Miljöstyrelsen
espool@mst.dk
cc Timm Sonn-Juul
tije@mst.dk

Svar på Samråd enligt artikel 4–5 Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) gällande projektändring av Lynetteholmsprojektet, Danmark

Sammanfattning

Naturvårdsverket underrättades den 15 december 2022 om Danmarks planer för en projektändring till tidigare miljökonsekvensbeskrivning som genomgick en samrådsprocess 2019–2022 där svenska myndigheter deltagit. 2022 beslutade danska myndigheter att det material som muddras i anslutning till projektet inte längre skulle dumpas utanför Køgebukten utan i stället inkorporera det muddrade materialet i Lynetteholms perimeter.

Underrättelsen besvarades med inkomna kommentarer samt önskemål om att Sverige fortsatt ska delta i miljöbedömningsprocessen.

Den 11 april översände Miljöstyrelsen miljökonsekvensrapporten för projektändringen för samråd i enlighet med Esbokonventionens artikel 4-5. Inbjudan samt medföljande underlag översändes till relevanta myndigheter och organisationer i Sverige för eventuella kommentarer mellan den 14 april och 5 maj.

Inkomna svar

Svar i samrådet har inkommit från 6 myndigheter, Statens Geotekniska Institut (SGI), Sveriges metrologiska och hydrologiska institut (SMHI), Länsstyrelsen Skåne, Trafikverket, Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) samt Länsstyrelsen i Kalmar län. Samtliga inkomna yttranden bifogas detta brev.

Övriga kommentarer i ärendet

Efter genomgång av inkomna svar samt diskussioner med relevanta myndigheter i Sverige rörande projektet i sin helhet, vill Naturvårdsverket åter igen framföra behovet av att de kompensationsåtgärder som föreslogs i rapporten ”Screeningsberegninger af muligheden for kompensation af den blokerende

effekt på vandudvekslingen med Østersøen” (DHI, 06-07-2022) om genomströmning till Östersjön, genomförs. Naturvårdsverket noterar att andra större projekt med påverkan på Öresund tidigare har beviljats med villkor om en ”nollösning” gällande genomströmningen, vilket även bör gälla i Lynetteholmsprojektet. Vidare noteras att Sverige ännu inte fått presenterat huruvida den föreslagna kompensationsåtgärden avses genomföras eller ej och heller ingen motivering till detta. Det finns fortsatt en oro från svenska myndigheter att projektet kan ha en påverkan på genomströmningen av vattenflöden i Öresund, vilket skulle kunna påverka syrehalt samt saliniteten i Östersjön. Eftersom Öresund påverkats och i framtiden kan komma att påverkas av flera verksamheter är en nollösning viktig att vidhålla när det gäller projekt som potentiellt kan påverka strömförhållanden både i Öresund och på större avstånd.

Naturvårdsverket, Länsstyrelsen Skåne, Havs- och Vattenmyndigheten samt SMHI, som tidigare deltagit i samråden ser ett ökat behov av att från både svensk och dansk sida se över konsekvenserna av de kumulativa effekterna av samtliga planerade och påbörjade projekt i Öresund, som kan ha en påverkan på genomströmningen samt möjligheten att minimera dess påverkan.

Beslut om denna skrivelse har fattats av enhetschefen Elin Andersen efter föredragning av handläggaren Richard Kristoffersson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Elin Andersen
Enhetschef

Richard Kristoffersson
PoC Esbokonventionen

Sverige efterlyser nulløsning igen igen

- De svenske myndigheder har endnu ikke modtaget noget svar

... og imens fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm!!

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen \(berlingske.dk\)](#)

[17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk](#)

[Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR](#)

[Bred oppslutning i upprop mot Lynetteholm – Sydsvenskan](#)

Mangelfuld miljøvurdering fører til retssag

Klimabevægelsen sagsøgte i 2021 By & Havn og Transport-ministeriet for de manglende klima- og miljøvurderinger af det samlede projekt og for den manglende Espoo-høring af alle Østersølandene

Mangelfuld miljøvurdering fører til retssag

- Retssagen forventes at tage 2-5 år endnu
- Imens fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm

Klimabevægelsen anlægger retssag

22. marts 2023 bad Klimabevægelsen landsretten om midlertidigt at stoppe projekt Lynetteholm ved at søge om opsættende virkning.

”Blokeringen af Kongedybet, ud fra København, udgør så stor en risiko for Østersøen, at vi ikke mener at projekt Lynetteholm kan fortsætte”.

<https://www.dr.dk/nyheder/seneste/klimabevaegelse-vil-have-lynetteholm-sat-paa-pause>

[Why Climate Activists Want to Stop Denmark's New Island-City | Time](https://www.nyheder.blek.no/nyheder/2023/03/22/klimabevagelsen-lynetteholm-opsaettende-virkning)

<https://byrummonitor.dk/Nyheder/art9718221/%C2%BBVi-har-ikke-set-p%C3%A5-om-det-er-acceptabelt-eller-ej.-Det-er-den-danske-regerings-opgave%C2%AB?fbclid=IwAR2WlgYrMN5z0QZoTt85zfoJuF9gP1vk2veVIdnaQTxutphNsFQ0uBHlah4>

Mangelfuld miljøvurdering fører til retssag

- Det lykkedes B&Hs og transportministeriets at forhindre Klimabevægelsen i at føre vidner i retten. Alle vidner var derfor udvalgt af By & Havn.
- 22. marts 2024 afviste Østre Landsret at give opsættende virkning
- Derfor fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm

Fiskeriforening nedlægger sig selv

- Bornholms og Christiansøs Fiskeriforening tror - *”efter flere år med voksende miljøproblemer i Østersøen og voldsomt forringede fiskebestande”* - ikke på, at havmiljøet i Østersøen kan blive genoprettet og valgte derfor 10 maj. 2024 at nedlægge sig selv efter 141 år
- Miljøminister Magnus Heunicke (S) udtaler: *”Det er umådeligt trist. Desværre er det også den logiske konsekvens af, at vi i årtier fra samfundets side har ignoreret de advarsler, som forskere og fiskere er kommet med”*. Samtidig forudser ministeren, at andre farvande - og andre fiskeriforeninger - kan lide samme skæbne.

Konklusion og perspektivering

Konklusion

Danmarks Naturfredningsforening;

- er meget bekymret over de konsekvenser Lynetteholm har haft og kan få på havmiljøet
- mener at det er dybt problematisk, at miljølovgivningen er tilsidesat, klageadgang fjernet og byherre er sin egen miljøvogter

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke;

- at hverken Transportministeren eller By & Havn udviser rettidig omhu ved at starte byggeriet, inden Espoo-forhandlingerne reelt er afsluttede

Danmarks Naturfredningsforening;

- anbefaler, at Lynetteholm bliver sat på pause, indtil alle miljøkonsekvenser er tilstrækkeligt undersøgt og ageret på, og indtil alle Østersølandene er blevet hørt.

Perspektivering

- Der pågår lige nu mange projekter med effekt på havmiljøet
- De kumulative effekter af disse projekter kan få konsekvenser, der er langt større end effekterne af hvert af projekterne alene (cocktail-effekten)
- Hvis vi ønsker at gøre Øresund til et rent hav i god økologisk tilstand, er vi nødsaget til at indregne effekterne af alle foreslåede projekter i ét og samme regnestykke
- ... og overlade overblikket og ansvaret til et overordnet og uafhængigt dansk-svensk havråd

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål?

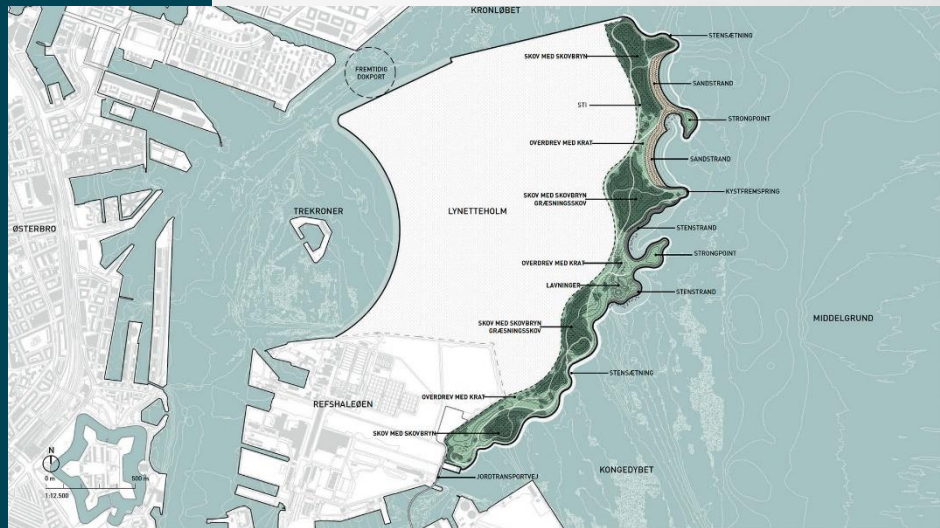

Ekstra information

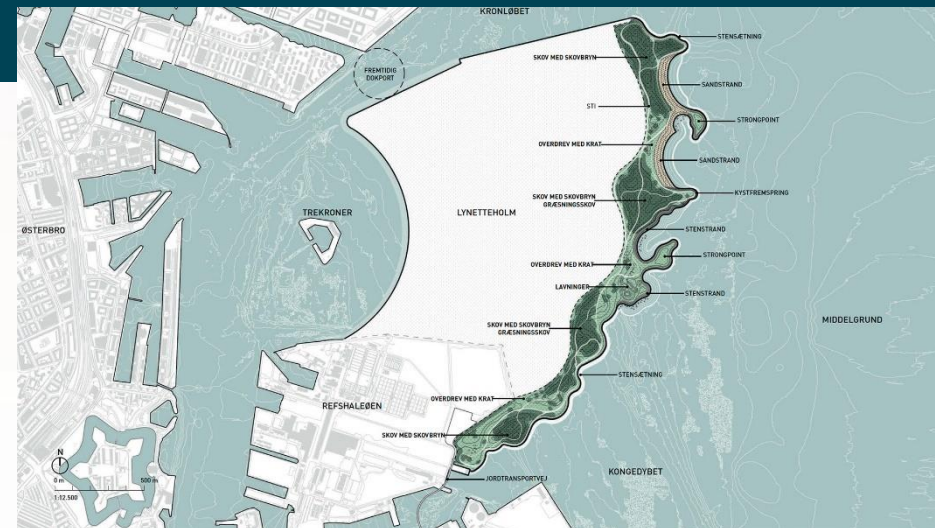

Lynetteholm?

Lynetteholm?

Kysteksperter: Lynetteholms strande vil blive fyldt med ildlugtende tang | TV 2 Kosmopol

Lynetteholm?

Kilde: Stop Lynetteholm FB side: Hans Rugård Jensen, 4. april 20234

Hvordan stormflodssikrer man Lynetteholm?

Lynetteholms økonomi

20/1-22: Transportmin. Benny Engelbrecht om økonomien bag Lynetteholm

Politiker raser over minister: 'Det er fuldstændig uacceptabelt' | BT Samfund - www.bt.dk

30/1-22: udtaler Ingvar Sejr fra By og Havn:

➤ *”Jeg kan på nuværende tidspunkt sige, at det samlede budget på 2,5 milliarder kroner kommer ikke til at holde”*

1/4-22: Der er nu udsigt til, at Lynetteholm skal medfinansieres af de københavnske skatteydere. Det fremgår af By & Havns nye budget for gigantprojektet, der også viser, at Lynetteholm er blevet over en halv milliard dyrere end først antaget.

Nye beregninger: Københavnerne skal betale kvart milliard for Lynetteholm - Altinget - Alt om politik: altinget.dk

I den i lang tid hemmeligstemplede redegørelse om LH's økonomi står, at indtægterne for salget af boligerne på LH kan svinge mellem 8,6 mia. kroner og 39,8 mia. kroner.

Nu stiger prisen for gigaprojektet Lynetteholmen | BT Samfund - www.bt.dk (30/1-22)

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf

Politiker raser over minister: 'Det er fuldstændig uacceptabelt' | BT Samfund - www.bt.dk

Irriteret minister tager første spadestik til Lynetteholmen: Vend tilbage, når I forstår det | BT Samfund - www.bt.dk

Lynetteholms økonomi II/II

25/10-23: “Regningen for Lynetteholm er vokset med en milliard: Den forventede regning for selve etableringen af en halvø i Københavns Havn er nu vokset med 34 procent siden vedtagelsen af anlægsloven i 2021.”

Kilde: <https://politiken.dk/danmark/hovedstaden/art9580816/Regningen-for-Lynetteholm-er-vokset-med-en-milliard#:~:text=Da%20Folketinget%20i%202021%20vedtog,i%204%2C2%20millarder%20kroner.>

9/2-24: By & Havn laver udbud på 43 millioner til nyt kommunikationsbureau: ”En kontrakt på 43 millioner kroner er sendt i udbud. By & Havn vil udbrede kendskabet til udviklingselskabets arbejde, som ifølge kommunikationschef ofte bliver »mødt af et sprog, der er båret af følelser«. Og myter”

Kilde: <https://byrummonitor.dk/Nyheder/art9756892/By-Havn-leder-efter-nyt-kommunikationsbureau>

By & Havn sagsøger Ingeniøren

... for "uberettigede og ærekrænkende ytringer" om Lynetteholm

I en leder den 28. april 2023 med overskriften
"Lynetteholm-undersøgelse endte i et korrumperet mørkekammer"

Skriver Ingeniøren bl.a.:

- ❖ *Kun i Nordkorea ville man kunne få opbakning til, at der her er tale om en uvildig tredjepartsgranskning.*
- ❖ *Intet samfund bliver blandt fremtidens vindere, hvis vi lukker fri og reel faglighed inde i et middelalderligt mørkekammer.*

By & Havns mest brugte sætninger

”Lynetteholm er et nødvendigt anlægsprojekt for København”
(Ukorrekt. Klimasikring kan opnås med en dæmning)

”Lynetteholm er Danmarkshistoriens mest belyste anlægsprojekt”
(Den opfattelse står de ret alene med)

”Lynetteholm blev vedtaget af et bredt flertal i Folketinget”
(Korrekt – men folketingspolitikere stemte på et uoplyst grundlag)

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-hold-op-med-at-kalde-berettiget-kritik-af-lynetteholm-for-mytedannelse/>

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-der-er-noget-i-glemmer-at-fortaelle/?fbclid=IwAR0kNcgF6VX6EeM8aB1I7AY-TXTFVX-KjqTzQAR9ruCNp1xLZBj4XK2kjA>

https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-by-havn-er-pinlige-og-udanske/?fbclid=IwAR0C5_XUxFbtb02CYfkr1awTMztiU6gFvnDY-XP-YFIOaudVN1Lyz3qciMw

<https://www.e->

[pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8](https://www.e-pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8)

By & Havns mest brugte sætninger

”Rambøll konkluderer, at Lynetteholm ikke vurderes at medføre en væsentlig påvirkning af gennemstrømningen i Øresund.”

Jacob Steen Møller: *”Rambøll står ret alene med det synspunkt. Den blokering, som DHI har beregnet, er større end den blokering som danske og svenske myndigheder tillod for hele Øresundsbroen, og det er ikke en myte, men et faktum.”*

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-hold-op-med-at-kalde-berettiget-kritik-af-lynetteholm-for-mytedannelse/>

<https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-der-er-noget-i-glemmer-at-fortaelle/?fbclid=IwAR0kNcgF6VX6EeM8aB1I7AY-TXTFVX-KjqTzQAR9ruCNp1xLZBj4XK2kjA>

https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-by-havn-er-pinlige-og-udanske/?fbclid=IwAR0C5_XUxFbtb02CYfkR1awTMztiU6gFvnDY-XP-YFIOaudVN1Lyz3qciMw

<https://www.e->

[pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8](https://www.e-pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandske-medier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8)

